

LES CIRCUMSTÀNCIES

DEGÀ DELS DIARIS REPUBLICANS DE LA PENÍNSULA.—PORTAVEU D'“ACCIÓ CATALANA”

ANY LVII.—NÚM. 86.—PREU: 10 CENTIMS

REUS, DIMARTS, 15 D'ABRIL DE 1930

REDACCIO: VILÀ, 10.—IMPRESA I ADMINISTRACIÓ: RAVAL BAIX DE JESUS, 22

El nostre lema és:

Catalunya

Llibertat

Democràcia

República

FRANQUEIG CONCERTAT

HOSTES IL·LUSTRES VARIA

Hem tingut el goig d'estrenar la ma dels senyors Nicolau d'Olwer, Josep Sunyol i Josep Barbeu, que han vingut a la nostra ciutat representant la direcció central d'Acció Catalana, per tal de tornar la visita que dies enrera els feren els homes directius de la nostra organització política i per tal d'obtenir, en la nostra ciutat, un acompanyament de les forces addictes a Acció Catalana. Ens plau reiterar des d'aquest lloc frontal del nostre diari, la salutació cordial que els fou adreçada pel nostre amic Dr. Briansó, en oferir el seient de preferència al senyor Nicolau d'Olwer. Una salutació als hostes il·lustres i una ratificació franca d'adhesió als ideals que representen. Per a nosaltres ells representen una força política que té la virtut d'interpretar el sentir general de Catalunya, en la qual poden trobar lloc adequat per a la tasca immediata de dignificació civil tots els homes de bona voluntat. Ells representen el sector del nostre poble, fins ara dispers, que a despit del jou ignominiós que l'oprimia mantenia la revolta íntima de les consciències; ells representen, encara, el gran moviment cultural que s'ha operat en la nostra terra, que ha fet possible aquest redreçament de l'ànima col·lectiva que obre un gran crèdit de confiança respecte els nostres futurs destins; i ells representen, en substància, la força política que pugna per concretar en una normalitat legal els postulats de Catalunya, Liberalisme, Democràcia i República, que són postulats vius en el cor de la immensa majoria dels catalans.

Acció Catalana no tracta de guanyar Catalunya amb un programa concret de govern. La seva ambició immediata és aplegar, amb l'estímul d'aquests principis bàsics, totes les forces que acceptin el fet diferencial de Catalunya, que acceptin l'esperit liberal com a norma de la nostra vida política i que acatin els principis de la democràcia. Com a conseqüència, natural d'aquests principis aspira a la República, perquè cap altre règim és susceptible de respectar ni el liberalisme com a principi de dignitat civil ni la democràcia com a font de sobirania i de poder.

Nosaltres confiem que l'estada en nostra ciutat d'aquests homes il·lustres serà fecunda en resultats. De moment, s'ha fet més forta la coexistència i s'ha engrandit la simpatia entre ells i la nostra entitat. Cal esperar, a més a més, que les seves gestions obtinguin el resultat desitjat d'atraure nous elements i noves forces als ideals d'Acció Catalana. Fet i fet, és indispensable a totes les organitzacions que tractin de conquerir o de conservar una alta jerarquia, que s'enrolin a la política general de Catalunya. Una política reclosa, sense altre substància que l'esperit de campanar, fóra una política sense ales, orfe de grans ideals i de grans ambicions. L'esperit de campanar pot ésser eixore, si l'ombra de la terra altíssima ens ofusca la visió espiritual d'altres panorames, on d'altres homes malden per a conquistar un món millor. L'esperit de campanar pot ésser fecund si la seva alçària ardua engrandeix la nostra voluntat i enriqueix el nostre esperit per a juntar el nostre esforç a l'esforç dels homes i dels pobles que necessiten, per a poder viure, conquistar el dret insubornable a la llibertat.

EL TEATRE

HORES D'AMOR I DE TRISTESA. EL PAQUEBOT TENACITY.

Els dies 7 i 8 del corrent tingueren lloc les representacions VI i VII, corresponents a març, del curs I d'Amics del Teatre. A cada nova actuació d'aquesta agrupació que patrocina el nostre Centre de Lectura, augmenta l'èxit de públic. Tant és així, que creiem poder afirmar que els Amics del Teatre és ja una institució definitiva entre nosaltres, puix que l'acceptació del nostre públic ha estat del tot fàcil.

La Companyia Buxadós-Rovira, a càrrec de la qual han estat les dues representacions que resenyem, reposà en la primera l'obra d'Adrià Gual “Hores d'amor i de tristesa”, que fou ja representada anys enrera en el mateix Teatre Bartrina per la Companyia Vila-Davi. Guardàvem d'aquesta obra un record, gairebé reduït als episodis principals de la trama, i aquesta nova representació ha servit, potser, per a considerar que més aviat el drama d'en Gual ha sofert, amb el temps, un sensible desmèrit. Potser sí que en art i en literatura hi ha principis absoluts i inmutables, però és innegable que un canvi d'

ambient, d'època, de gustos, de costums poden fer variar la formació d'aquells principis. En l'època de l'estrena d’“Hores d'amor i de tristesa” ens podíem inclinar a creure que en Gual, més que una demostració de tècnica constructiva, preténia oferir una filigrana literària. Ara, en canvi, ens sembla que si resta alguna cosa sòlida del drama és precisament la construcció, concisa, lògica, ràpida, reduïda als personatges de necessitat estricta, mentre la literatura sembla purament verbalista, buida, declamàtòria, que no interpreta, ni remota, els sentiments que mouen i agiten els personatges que es troben enrolats en l'episodi dramàtic que constitueix l'osamenta de l'obra.

Abans es propendia, potser més que no pas ara, a la frase trascendent, al pensament profund, al to oratori. Fixeu-vos, però, l'estrany que somen, en llavis d'Armanda, els pensaments filosòfics en moments que tot l'instint i tot l'esperit vibren per obra de l'abraçada clandestina, i us sentíreu dominats per una sensació de convencionalisme i de falsedat que compromet tot el possible efecte real que poden produir els fets i les paraules dels intèrprets.

Aquesta és la impressió que ens ha produït, en veure-la, l'obra d'

EL SENYOR MALUQUER, BONA PERSONA

El digníssim president de la Diputació de Barcelona, s'ha guanyat, en poc temps, la simpatia de tots els catalans.

A ben segur que els qui havien tingut el goig de conèixer-lo i tractar-lo abans d'adquirir la popularitat que ara gaudeix, devien estimar-lo amb sincera cordialitat. Avui l'estima i el respecta tot Catalunya.

La característica principal del senyor Maluquer, cospada a través dels seus actes, és la bondat: una bondat senzilla. I, dintre d'aquesta senzillesa, una ingenuïtat encisadora.

Les seves converses amb els periodistes madrilenys, en les quals traspua un optimisme a tota prova; la impressió que li feu el tracte amistós que rebé d'una alta personalitat que fins i tot és dolgué de no haver pogut sentir “La Santa Espina”; la fermesa amb què

Adrià Gual “Hores d'amor i de tristesa”, sense negar que és una obra ben concebuda i ben realitzada. No falla més que l'expressió, en una paraula.

La Companyia Buxadós no va decebre, però tampoc entusiasma. Carme Buxadós d'una plàstica excel·lent, s'esforçà en treure tot el partit possible de la figura d'Armanda, però compremem com és difícil aconseguir un efecte emotiu quan no existeix una perfecta unitat entre els sentiments i les paraules. Angel Rovira és un actor desimbolt, però resultà un xic declamatori. El senyor Roure estava completament desenaixat en el paper de Joan. ¿Qui diantre li haurà aconsellat tots aquells tremolins d'alcohòlic? Roser Coscolla estigué força emotiva encara que un xic plorana.

Abans de la representació el senyor Adrià Gual pronuncià un parlament, exposant les seves idees personals sobre el Teatre. Fou molt aplaudit.

Carles Soldevila, en unes breus paraules prèvies, prologà la representació de “El paquebot Tenacity” la famosa comèdia de Charles Vildrac, traduïda al català pel propi Carles Soldevila. L'il·lustre publicista estudià la personalitat poètica del comedígraf francès, l'escola a que ha estat classificat per la crítica, el triomf indiscutible d'aquesta producció teatral, que ha estat traduïda a diverses llengües i representada amb èxit a molts països.

Realment, l'obra de Charles Vildrac és una filigrana d'observació, de diàleg, de construcció. Sobre un episodi senzill, viscut per gent senzilla i expressat amb paraules de to aparentment banal, hi ha una plà de suggestions profundes, de pensaments inexpressats, de contingut filosòfic. Veureu. Ens trobem en un establiment una mica rònec, mig hostal, mig taberna, d'una vila marina. Com unes imatges fugaces, passen mariners, treballadors, que parlen; i beuen i entretingent vivint. Són figures sim-

responia de l'autenticitat de les signatures que demanaven l'amistia, i la seva fe en què tot s'arreglarà, fan que ningú no es vegi amb cor de criticar-lo ni de discutir-lo.

El senyor Maluquer, empès pel seu optimisme ingenu, s'ha arriscat a insinuar la bona disposició del poble català a manifestar-se efusivament a l'arribada de certs expressos. El senyor Maluquer és agruït i vol que el seu poble ho sigui.

Pot succeir, però, que el poble i ell no entenguin la gratitud de la mateixa manera. Llavors el bon senyor Maluquer s'emportarà un desengany i a tots ens doldrà molt haver-lo contrariat. Ens doldrà perquè l'estimem, perquè el respectem i perquè ell no s'ho mereix.

Malgrat tot, és tanta la confiança que tenim en la seva bondat, que si les coses no s'esdevenen com ell imagina, estem segurs que no ens en farà cap retret i acabarà per perdonar-nos.

ples, en efecte; però tamateix la vida els ha dotat de prou experiència per a tenir pensaments propis. Particularment el vell Hidoux, l'embarcament impenitent, us donarà definicions de la vida i de la llibertat que no desmereixerien al costat de les especulacions dels savis. En aquest ambient arriben Bastià i Segard, dos joves enardits, als ulls dels quals l'armistici no ha esfumat encara el record heròic i alhora tràgic de la guerra. Marxen al Canadà, a bord del Paquebot Tenacity. Bastià és un xicot decidit, sensual i realista. Segard és una mica romàntic i somnador. Totes les coses, tots els esdeveniments, tots els propòsits s'emboiren en la ment de Segard amb un vel de fantasia. Per això, prop de Teresa, la seva sentimentalitat s'excita i l'instint resta sumort per l'escalat de les il·lusions i projectes que tot just s'insinuen. Bastià en canvi, prop de Teresa, no sent més que la pressió fortíssima de la seva naturalesa sòlida, i l'instint l'empeny a la conquesta ràpida i brutal de la dona, per a fugir amb ella i rompre en un instant tota la fortalesa aparent de les seves decisions anteriors. Hi ha en Bastià quelcom més fort que la voluntat i el lliure arbitri, i no vacilla en mancar a l'amistat i al companyerisme ni en inferir l'agravi cruel a l'ànima ingènua de Segard. I s'esdevé un d'aquells contrastos tan grats a Bernard Shaw; mentre Segard, d'aparença dèbil, tindrà el coratge de realitzar tot sol la partida que feia per estímuls de l'amie, aquest fugirà amb Teresa, i la seva voluntat enèrgica restarà ofegada sota les carícies tèbies d'unes mans femenines.

Heus aquí l'esquelet d'aquesta comèdia. Vildrac es val, per a fer-la viure, d'una expressió continguda, de manera que tota la vida dels personatges palpita més en el gest i en l'acció que en les paraules. Particularment en l'escena en la qual Bastià conquesta Teresa, es pot dir que tota la trajectòria dels cossos, des de la separació inicial fins que arriben al punt de convergència,

està traçada per unes copes de xampany. La sensualitat, que restava oprimida sota les convencions socials, poc a poc es manifesta amb major domini fins que triomfa contra aquestes convencions i contra les possibles resistències de la voluntat.

Val a dir que Vildrac resol aquesta escena amb una tècnica irreprouxable. Tot i el risc que conté de caure en grolleria, l'escena s'aguanta dintre una discreció admirable. Soldevila alludí a aquesta escena, en el seu parlament previement potser que el nostre públic tement potser que el nostre públic s'escaudalitzés. Creiem francament que l'advertència era innecessària, puix que a part de l'educació artística del nostre públic l'autòr ha salvat el risc amb elegància, sense perjudicar, naturalment, el realisme de l'episodi.

La interpretació fou sensiblement millor a la del dia abans. Carme Buxadós ens oferí una Teresa sensual i atractiva, molt a to amb el personatge que interpretava. Angel Rovira molt encaixat en el paper de Bastià. Jaume Roure excel·lent en Hidoux, i tots els altres arrodoniren perfectament el conjunt, que hauria estat més excel·lent sense l'escaudolosa intervenció de l'apuntador. Creiem inútil remarcar que l'agilitat admirable de la prova d'en Soldevila ha aconseguit una versió amb aparences de producció autòctona.

J. A.

LA POLÍTICA

EN EL CENTRE REPUBLICÀ

Tal com s'havia anunciat, diumenge a la tarda, visitaren el Centre Republicà els delegats d'Acció Catalana, senyors Lluís Nicolau d'Olwer, Josep Barbeu i Josep Sunyol, essent, amb aquest motiu, extraordinària la concurrència de socis, al nostre estatge social.

El Dr. Briansó, en nom del Centre Republicà, i per absència del seu digníssim president Sr. Gabriel Ferraté, donà la benvinguda als directius d'Acció Catalana, cedint la presidència al Sr. Nicolau d'Olwer, qui, en nom dels seus companys, agraià la salutació del Dr. Briansó. Digué que consideraven trobar-se a casa seva. Elogià l'actitud del Centre Republicà, adherint-se a “Acció Catalana”, que actuaria sempre d'acord amb el seu lema de Catalunya, Democràcia, Liberalisme i República.

Després es generalitzà la conversa sobre diversos aspectes de la política, interessant-hi alguns dels reunits, acordant-se iniciar una intensa campanya de difusió de l'ideari d'Acció Catalana, de la qual serà ressò el nostre diari LES CIRCUMSTÀNCIES.

Els il·lustres hostes foren acomiadats amb vives mostres de simpatia pels nostres amics; que han posat tota la seva confiança en el triomf d'ideals democràtics d'Acció Catalana.

L'ALCALDIA

Res se sap en concret a hores d'ara. Però, segueixen els treballs de

està traçada per unes copes de xampany. La sensualitat, que restava oprimida sota les convencions socials, poc a poc es manifesta amb major domini fins que triomfa contra aquestes convencions i contra les possibles resistències de la voluntat.

Val a dir que Vildrac resol aquesta escena amb una tècnica irreprouxable. Tot i el risc que conté de caure en grolleria, l'escena s'aguanta dintre una discreció admirable. Soldevila alludí a aquesta escena, en el seu parlament previement potser que el nostre públic tement potser que el nostre públic s'escaudalitzés. Creiem francament que l'advertència era innecessària, puix que a part de l'educació artística del nostre públic l'autòr ha salvat el risc amb elegància, sense perjudicar, naturalment, el realisme de l'episodi.

La interpretació fou sensiblement millor a la del dia abans. Carme Buxadós ens oferí una Teresa sensual i atractiva, molt a to amb el personatge que interpretava. Angel Rovira molt encaixat en el paper de Bastià. Jaume Roure excel·lent en Hidoux, i tots els altres arrodoniren perfectament el conjunt, que hauria estat més excel·lent sense l'escaudolosa intervenció de l'apuntador. Creiem inútil remarcar que l'agilitat admirable de la prova d'en Soldevila ha aconseguit una versió amb aparences de producció autòctona.

telò endins per a veure si pot obtenir-se que el nomenament es faci a favor d'una persona monàrquica, que en altra ocasió ja havia estat alcalde, i que també fou regidor de la dictadura.

Si la influència d'uns elements, que fins ara han estat pupins, pot més que la voluntat de la majoria del poble reusenc, ben recollida en el document signat pels elements republicans, serà qüestió de fer constar en forma ben clara i terminant, la protesta en contra d'aquests elements pupins, que se situen enfront de l'esperit republicà i liberal de nostre poble.

Convé, per dignitat, protestar energicament que uns senyors, ahir de la U. P., avui blocquistes, anulin al seu gust el voler de la ciutat.

Sortosament, a Madrid, els deuen conèixer per la seva ètica política.

MANIFEST DEL FOMENT NACIONALISTA REPUBLICÀ

“Reusencs:

Els nacionalistes republicans ens hem tornat a aplegar a camp ras, a plena llum. El règim dictatorial, en posar mordassa a Catalunya, ofegà la nostra veu. Fou sospès el nostre periòdic i fou clausurada la nostra entitat. Però el nostre silenci era renunciació, ni la inactivitat, inexistència. Volgueren fer una arbitrariedad en nom de la llei i ens collocaren fora de la llei convertint-nos en facciosos. No podíem públicament fer manifestació de la nostra existència, però existíem i pensàvem; i quan la caiguda de la dictadura ha obert la vàlvula per on han sortit les forces empresonades, els nacionalistes republicans hem tornat a trobar-nos on érem, amb les mateixes concepcions patriòtiques i defensives els mateixos principis de llibertat. Però la forta pressió amb què ha estat oberta la vàlvula, ha aixecat un vapor dens que no ens deixa veure prou clar la realitat de les imatges que es projecten en la pantalla de la política nostrada. Sentim arreu paraules agradoses; entrelluquem, en mig de la boirina, braços amorosament agitats que ens donen la bonhora, però endevinem en aquestes veus i en aquestes actituds la necessitat física de l'exteriorització d'un clam, de l'adaptació d'una diferent postura després d'un temps d'obligat mutisme i quietud, no l'afirmació contundent d'una voluntat enèrgica.

Es un crit inconscient, és una extremitat espasmòdica, o és la convicció, la comprensió vinguda, com voldríem, a temps; per tal de fer del plet de Catalunya la causa dels catalans i de la causa de la República la de la dignitat catalana?

No som ni volem ésser un partit localista perquè entenem que no són precisament els franc-tiradors els que més bon servei rendeixen en les lluites decisives; però segurs de què les nostres conviccions, tant fermes que tots els embats no fan res més que enfortir-les, no han de veure's negligides, i que el nostre historial no ha d'ésser oblidat, vo-

Aigua de Rocallaura

El manantial més ric del món. Si vostè pateix d'ALBUMINÚRIA LITIASIS URICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS PARENQUIMATOSIS, NEFRITIS CRÒNICA, es curarà radicalment amb 'Aigua de Rocallaura

Aigua de Rocallaura

S'expèn en botelles de litre i en garrafons de vuit litres

Dipòsitaris Generals: FORTUNY, S. A.

Carrer Hospital, 32, i Salmerón, 133

BARCELONA

De venda a Reus: Dipòsit: FORTUNY S. A., Monterols, 17. - Dipòsit auxiliar, Centre Natura, Raval alt de Jesús, 7.

També es ven en totes les Farmàcies i Centres d'Específics

RELACIÓ dels automòbils matriculats a la província de Barcelona per les marques següents:

	Al Març de 1930	Des de 1 Gener de 1930
Ford.	71	281
Chevrolet.	25	121
Citroen.	27	117
Fiat.	17	48
Renault.	6	24
Whippet.	4	16
Essex.	3	12
Rugby.	0	3

lem serenament deixar passar el moment de confusió que el parèntesi clos amb la vinguda del Govern actual ha produït a Catalunya, per a marcar la tònica que millor calgui emprendre, reiterada l'afirmació de la nostra lleialtat inconcusa; car el nacionalisme republicà enarbora una bandera prou coneguda en la que no cal brodar-hi cap nou símbol; el nacionalisme republicà té un programa ben definit, no superat avui encara, en el que es fa un voler intransigent de l'autonomia àmplia de Catalunya i es proclama la supremacia del poder civil per a fer possible el govern de les democràcies en una forma republicana.

Mentre la dictadura escampava els desencerts, les disbauxes, la iniquitat, una nova generació es formava. Hi ha una joventut avui que sis anys enrera tot just havia endevinat l'existència d'un poliorama polític, quan la brutal esgarapada dictatorial n'hi tragué la visió. A les palpentes, el sentiment encentral i la rebel·lia mal continguda per tàctica, ha anat modelant la seva ideologia, que en fer-se la llum, no pot trobar plasmada en la primera forma concreta de programa polític que li sigui mostrat.

La tàctica d'un partit varia segons les circumstàncies; però el partit no pot ésser mai circumstancial. Si no té raonament bàsic no deu existir per entusiàstic que sigui l'esperit que el mogui; serà una conjunció sentimental, però mai un partit que pugui menar les multituds a la consecució d'un ideal definitiu. Cal passar, dones, per un consciencios exàmen; tan les joventuts pel desconeixement que puguin tenir de les coses que han estat abans d'ells, com els veterans per les valors noves que hagin vingut i puguin encara venir en sentit milloratiu, dins els ideals que governin les nostres consciències.

Reus és la terra on el nostre esperit ha de pegar cop d'ala per a emprendre de nou la volada; Reus és la nostra torre de vori circumdada d'amples finestrals esbatenats per on guaitem a tots els indrets del món; Reus és l'indret de la pàtria que més ens emociona i més clar ens parla dels nostres deures i dels nostres drets de catalans. I com que dissortadament la comprensió dels nostres ideals a Reus ha estat tardana, i ací hi ha encara molta feina elemental a fer, nosaltres, sols o amb bona companyia, estem disposats, com sempre, a dur-la a bon terme, amb aquell entusiasme i amb aquell desinteressat i amorós exaltament que ens va valer l'adhesió cordial i efusiva de la ciutat.

Els nacionalistes republicans de Reus no pretenem ésser la Gironda

de Catalunya, però del primer dia i en totes les hores d'adversitat hem sentit batre els nostres cors a un sol ritme. Cap esdeveniment, cap afalac, cap inquietud ens ha fet tòrcer el camí. Els passos que hem donat els hem fet de cara endavant i ningú ni per res no ha pogut entelar el nostre historial de liberalisme català. Podríem ésser convocats en qualsevol concili, sense passar pel Jordà. Tenim drets adquirits en la taula familiar el dia de la festa grossa. Ens creiem en el cas, dones, de no fer cap tort a Catalunya si ens mantenim fermes en el nostre credo d'abans d'ahir, d'ahir i d'avui, esperant que l'aiguabarreig s'encausi i ens poguem deixar portar demà per una correntia serenament impetuosa que ens mena a la mar blava de les nostres idealitats, cada dia més arrellades i esponeroses.

Aquest és, reusencs, el manifest, que us hem volgut dirigir abans d'entrar de nou a la brega. Vosaltres direu si voleu acompanyar-nos.

Reus, Abril 1930.

Per acord del "Foment Nacionalista Republicà: Ramon Jordana, president; Joan Marimon, vice-president; Lluís Clivillés, tresorer; Enric Olesti Figueres i Francesc Vallverdú Baró, vocals; Joan Duran i Juncosa, secretari; Joan Marca Miró, vice-secretari; Pere Balaguer, Antoni Julià i Aulès i Josep Andreu Abelló, del Comitè d'Acció Política".

De Societat

Ha arribat de Saragossa per tal de passar les properes festes amb els seus pares, l'amic Antoni Pedrol i Riús.

Es troba restablerta de la seva malaltia, la mare del catedràtic d'aquest Institut Dr. D. Atanasi Siuñés.

Han estat en aquesta ciutat unes hores visitant a les seves amistats la distingida senyora Pia Lafita de Sanz, acompanyada de la seva filla Mary Pi.

JOHNNY

«Casà a gust i vestir a moda» diu l'adagi.— Així darrer ho lograreu si es vestiu a la **Sastreria Esteras** on se us servirà amb la pulcritud que desitgeu.

Raval baix de Jesús, 2

Ahir es sacrificaren a l'Escorxador públic 32 moltons amb un pes de 1066 kilogs, 7 badelles amb 2347 kilogs, 11 cabrits amb 80'5 kilogs, 12 tocinos amb 887 kilogs.

Contestant una al·lusió

En l'article titulat «Una aclaració» signat per J. L. R., publicat en el número del diumenge d'aquest diari, ha ha una al·lusió pels elements liberals i socialistes que col·laboren en el «Diario de Reus». No sé si serà pretensió meua, però m'ha semblat que entre aquests elements se m'al·ludia concretament a mi. Com que en aquest article es parla de l'acció corruptora del diner, i sembla natural que aquest concepte s'hagi d'aplicar a aquells elements liberals i socialistes, m'interessa fer constar:

Primer. Que la meua ploma modesta com és, no ha estat, no és, iestic decidit a que no sigui mai objecte de mercadeig.

Segon. Que no he escrit mai al dictat de ningú, a no ésser que es tracti d'interpretar pensaments col·lectius que coincideixin amb les meves conviccions íntimes.

Tercer. Que no m'averonyiria mai d'obtenir un rendiment material del meu treball intel·lectual, que dissortadament he hagut d'esmerçar sempre gratuïtament.

Quart. Que no tinc la més petita intervenció en l'orientació i direcció de «Diario de Reus», i que la meua col·laboració no té altre abast que accedir al prec d'unes persones, l'amistat personal de les quals tinc en gran estima, i el desig d'aprofitar totes les ocasions d'aportar el meu concurs al progrés de la ciutat.

He procurat concretar en les precedents afirmacions la resposta a l'al·lusió impertinent del senyor J. L. R. perquè no m'interessa altra cosa que fer constar la meua absoluta independència espiritual. Altrament, no és gens temporador, en aquests temps que tantes coses urgents cal realitzar, entretenir-se en polèmiques el mòbil de les quals no té altra transcendència que servir a actituds personals. Em penso que el senyor J. L. R. tenia prou elements de judici o almenys de deducció, per a ésser més circumspecte en insinuar que ací tots ens venem, al capdavant per a poder escriure una escomesa més o menys velada contra altres homes i institucions. Valia més, hauria estat més noble, em sembla, l'escomesa de front, sense barrejar-hi llicions d'ètica personal que ni es demanen, ni es necessiten i que per altra part, no partint d'una autoritat reconeguda, no sabriem com acceptar.

A. MARTÍ-BAGES.

Banc de Reus

de Descomptes i Préstecs

Paguem tots els cupons de venciment primer d'Abril, qual líquid ens sigui conegut

Eviten i curen els refredats Per rotlloges: Tallers Rovira. —Reus.

«Qui pot reparar-li, amb seguretat, rapidesa i economia els seus motors elèctrics?»

«Sense cap dubte!» els **Tallers electro-mecànics PERE MONNÉ** PALO SANTO, NÚM. 2

Util·litzi nostre Telèfon per a informar-se de nostres condicions de venda a plassos. - Tallers Rovira. - Telèfon 287 A.

Subscripció pro-presos catalans

Iniciativa de «La Rambla de Catalunya» i recollida per «Penya Magre»

Es a un fi, que no té que dolbre gens ni mica, de fer un donatiu per als presos catalans i exiliats per assumptes polítics.

Nosaltres demanem al poble tot, contribueixi amb el seu ajut a engroixir una subscripció la finalitat de la qual exposarem, i que no és altre que fer arribar a mans nostres dels germans empresonats, les quantitats recollides per a servirlos d'alleujament en llur trista situació.

Van seguint les inscripcions per al objecte d'engroixir la suma total, iniciativa del nostre confrare «La Rambla de Catalunya», al qual felicitem coralment per tal bona obra empresa.

Tercera llista

	PTES.
Anterior	74'—
Sebastià Marsal	1'—
Francesc Girona	1'—
Baptista Hortet	1'—
Antoni Bertran	5'—
Ramón Valls	1'—
Joan Rosans	1'—
Josep Papaseit	1'—
Sebastià Guix	1'—
Joaquim Marcó	1'—
Josep Reig B.	1'—
«Magatzems Reus»	2'—
Isidor Furnies	1'—
J. M.	1'—
Ermengol Mariné	1'—
J. Bofarull	0'50
Lluís Martorell	1'—
Victori Llaudradó	1'—
Enric Ollé Basora	1'—
X. R. R.	1'—
E. Borràs	1'—
Alfred Maré	1'—
Senyoreta T. A.	1'—
A. W. B.	1'—
Senyoreta F. F.	1'—
Pere Rodríguez Romagosa	0'50
Matias Ferrando Barbé	5'—
Jaume Sardà Ferrán	1'50
Anton Torrens	1'—
Lluís Torres	1'—
Jaume Garcia	1'—
Dr. Josep Briansó	5'—

Ptes. 117'50

(Seguirà)

El total recaptat serà remès a la redacció de «La Rambla de Catalunya», per ésser addicionat a la llista per ell començada.

Es reben donatius: Estatge de la «Penya Magre», Bar Berlin.

Llibreria Nacional i Estrangera.

Sastreria «Castignani» (antes Escudero).

Cicles «Gras».

Impremta LES CIRCUMSTANCIES.

Saló KURSAAL

Gran programa per a avui dimarts tarda i nit Les interessants pel·lícules

Cinco mil dolares de recompensa NOTICIARIO FOX

La super obra de gran espectacle:

La Luna de Israel

La còmica «LOS TRES BOTIJOS». —Demà dimecres no's donaran sessions.

INFORMACIÓ LOCAL I GENERAL

La Redacció de LES CIRCUMSTANCIES ha estat traslladada al carrer de Vilà, núm. 10, principal, on ha d'enviar-se tota la col·laboració i correspondència

— Havent-se realitzat algunes modificacions en el repartiment de LES CIRCUMSTANCIES, preguem als abonats que ens avisin de qualsevulla anomalia que notin en el repartiment del diari, car la subsanarem com cal.

— Demà a les deu de la nit, es celebrarà la inauguració oficial del Centre Republicà Radical Socialista amb un important acte, en el qual hi prendrà part l'ex-diputat a Corts pel districte de Torrota En Marçel·lí Domingo.

L'esmentat acte ha despertat l'interès natural.

Mig dependent es necessita a la Drogueria Mariné, Plaça de Prim.

— Des del diumenge que impera un vent huracanant, amb les conseqüents molèsties per als vianants, i perill per a l'arbrat i demès plantacions, les quals ha ocasionat ja alguns perjudicis.

— Organitzada per la Secció Excursionista del Centre de Lectura, demà dimecres a les 10 de la nit, donarà una conferència en la nostra primera entitat cultural l'eminent historiador peruà se-

nyor Lluís Ulloa el qual disertarà sobre un tema tan suggestiu com el de «Catalunya en el descobriment d'América».

— Per al pròxim diumenge, Pasqua de Ressurrecció, el Consell Directiu de la recreativa societat «La Palma» ha organitzat la celebració d'un gran ball continu amarat per la Banda Municipal i Orquestrina Catalana, composta aquesta última de set executants.

— Ens assabenta el volgut amic i acreditat sastrer En Francesc Queralt que ha rebut les darreres novelats en gènere per a vestir, propis per a primavera i estiu, en l'assortit de les quals s'hi palesa el bon gust de l'amic i industrial.

— Avui a la nit i demà tarda i nit tindran lloc al favorecut Saló Kursaal sel·lectes sessions cinematogràfiques; projecten-se les boniques i modernes pel·lícules «Cinco mil dolares de recompensa», «La Luna de Israel», super obra de gran espectacle; «Noticiario Fox» popular revista d'actualitats, i la cinta còmica en dues parts «Los tres botijos».

Demà dimecres i sols per aquesta setmana, no es donaran les acostumades sessions.

— Estan organitzant-se uns partits de tennis que se celebraran a les pistes dels jardins del Teatre Circ.

LIQUIDACIÓ del festival a profit de la vidua i fill de Martí Vilanova, que se celebrà en el Teatre Bartrina, el dia 14 de Març, organitzat per l'entitat «Folk-lore».

INGRESSOS

Import de les localitats venudes.	495'30
Donatiu del S. N.	2'—
Import de la llum, cedida pel Sr. A. Trius, arrendatari del Teatre.	30'—
Import dels drets de la propietat Literària, cedits per l'autor	18'—
Import de la comissió del representant de la Societat d'Autors, cedida a benefici de l'acte.	2'20
Total ingressos.	547'50

DESPESES

Pagats drets propietat literaris..	20'—
» » musical	2'—
» » Montepio Societat Autors	1'20
» Electricista	6'—
» Tramoia	20'—
» Factura de J. Novell (Sastreria).	20'—
» » de Sr. Gullí (Perruqueria)	4'—
» Cobla Catalunya	50'—
» Taquillera	5'—
» Porters i Acomodadors.. . . .	12'—
» Factura de M. Roca (Cartells)	24'—
» Llum	30'—
» Per petites despeses.	4'40
Total despeses.	198'65
Benefici.	348'85

L'entitat «Folk-lore», dona les gràcies a tots els elements que prengueren part desinteressadament el festival, així, com als que han ajudat a la recaptació, els uns fent donatius i els altres assistint a l'acte.

Reus, Abril 1930.

GRAN HOTEL DE LONDRES - De primer ordre

Propietari: Eulogi Bordas : : Plaça de Prim. - REUS

Bany i dutxes d'aigua calenta i freda - Calefacció central

Sumptuós saló per a banquets

PLUS ULTRA - Companyia Anònima d'Assegurances generals

(ANTIC CENTRE CATALÀ D'ASSEGURADORS)

FUNDAT L'ANY 1887

TRANSPORTS
INCENDIS
VIDA

ACCIDENTS
MAQUINARIA
ROBO

Estatge social
Plaça de les Corts, 6
MADRID

Subdirecció
Corts Catalanes, 663
BARCELONA

Adreça telegràfica: PLUSULTRA

Adreça telegràfica: NAVIERA

Agent general per la província de Tarragona: **P. Pelegrí Liadó**
Raval baix de Jesús, 2, pral.
Teléfono 491 - B. Reus.

Publicació autoritzada per l'Inspecció Mercantil i de Segurs el dia 22 d'Octubre de 1925

Banc Central

Capital autotitzat 200.000.000 de pessetes
Capital desemborsat 60.000.000
Fondos de reserva 20.500.000

SUCURSAL DE REUS

Teléfono núms. 30 i 31. - Apartat de Correus n.º 22

Comptes corrents amb interès. - Compra-venda de valors. - Descompte de cupons. - Dipòsits de valors en custòdia. - Cambi estranjer. - Crèdits comercials i personals. - Giro - Cartes de crèdit i, en general, tota classe d'operacions de Banca.

CAIXA D'ESTALVIS

amb abonament d'interessos al 4 per 100

CAIXES DE SEGURETAT

amb compartiments de lloguer, des de 15 ptes. anyals.

= La FARMÀCIA MONTE VERDE s'ha TRASLADAT a la Plaça de la Constitució, 8, cantonada al carrer Major.

Banc de Reus

de Descomptes y Préstecs

Participem als nostres clients i amics que ha quedat oberta al servei del públic, nostra oficina de

Pobla de Granadella

LOS ENOJOSOS RESFRIADOS que tan detestable hacen el invierno, apenas duran un día, si se tratan con

JARABE PUIG

La esposa moderna, iniciada en el cuidado de enfermos, dosifica al marido con este excelente JARABE al primer síntoma de CATARRO, TOS, BRONQUITIS, etc., evitando así las PULMONIAS y otras peligrosas enfermedades de las vías respiratorias.

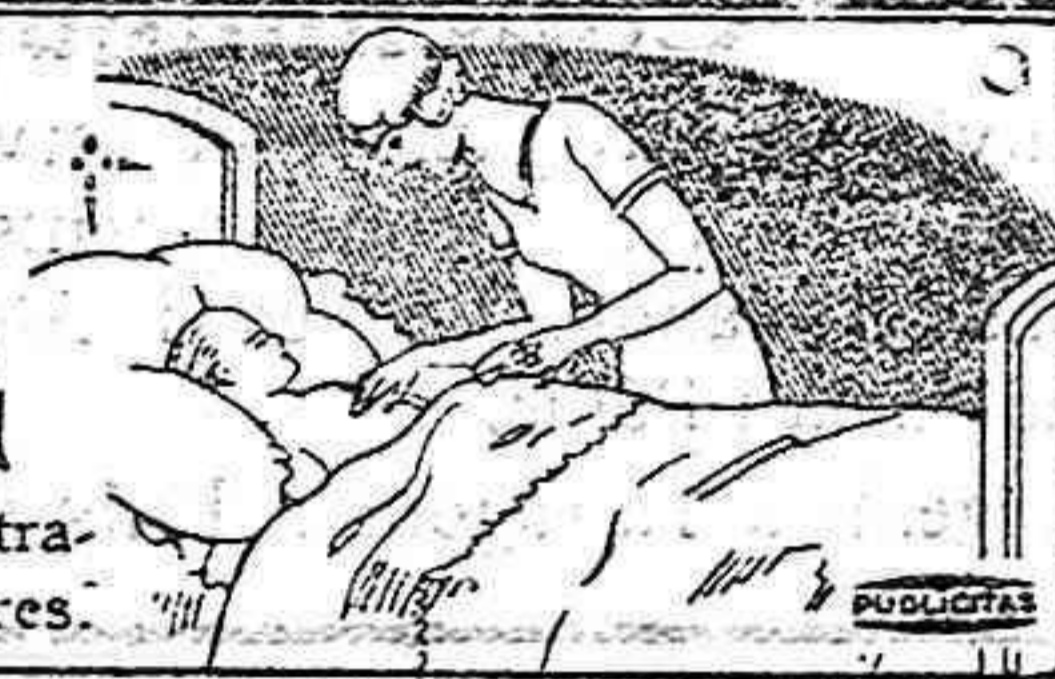
Pida JARABE PUIG en todas las buenas Farmacias. Se vende a Ptas. 5'00, frasco.

EL COMPLEMENTO IDEAL del acreditado JARABE PUIG es la

POMADA PUIG

de productos volátiles indicadísimos para tratar exteriormente las afecciones pulmonares.

Clínica Dental Moderna

Métre Dentista: **D. Manuel Balboa de Madrid**

Cap de Laboratori: **D. Josep Miralles**

Plassa del Castell, 5. 2.ª

Hores de consulta: de 9 a 1 i de 3 a 7

= Aviat es constituirà en aquesta ciutat el Consell de guerra ordinari de cos que ha de veure i fatlar la causa instruída pel comandant del regiment de cadors de Tetuan, senyor Ferran Tassier Moriones, contra el sergent de complement Joan Dasca i diversos soldats de quota acusats del suposat delictu d'injúries a l'enssenya de la pàtria.

Banc Urquijo Catalá

AGÈNCIA DE REUS

Negoc'em els cupons dels Deutes

Interior 4 %
Exterior 4 %
Amortitzable 4 %
Amortitzable 5 % sense impost

i de venciment i d'Abril.

Banc Urquijo Catalá

= El partit de futbol jugat el diumenge passat a l'Estadi reusenc entre el reserva del Reus Deportiu i «U. A. Alcover» fou guanyat pels locals per 3 a 0.

= Havent acudit a l'Ajuntament D. Joan Roca Jové en sol·licitud de permís per a instal·lar un motor elèctric d'un cavall de potència per a ús d'una impremta situada als baixos de la casa número 19 del carrer de Santa Anna, l'Alcaldia es fa públic a fi de que les persones interessades puguin presentar les seves reclamacions dintre del termini de 10 dies en el Negociat de Foment de la Secretaria Municipal.

= Probablement el proper dia 20 serà inaugurada la temporada al velòdrom del camp d'esports del Passeig de Mata.

= El Jutjat de primera instància d'aquest partit cita als parents del presunt dement Rafel Real Montaner.

= Laxofrutina. L'ideal dels purgants.

= El dissapte hagué de sorprendre a l'Audiència provincial per malaltia del processat, veí d'aquesta ciutat, una causa per lesions.

= En el Butlletí Oficial es diu que essent de gran importància la estadística de blat, es recorda als Ajuntaments que avui dia 15 acaba el plaç termini de lliurament de declaracions jurades dels tenedors pel que es prega als alcaldes recordin per medi de pregons l'esmentada obligació i en cara avisant als ressagats, a l'objecte de que ningú pugui alegar ignorància.

Pastilles Vichy-Etat

a base de SAL VICHY-ÉTAT, curen els desordres digestius, els dolors d'estómac, les aftes i plaques dels fumadors, asceptitzen l'alient, calmen la tos, etc.

= A Ulldecona ha estat detingut Lluís Gil Vidal, que s'evadió del dipòsit municipal mentre complia un arrest.

= A Riudecols fou detingut Joaquim Mestre, el qual des d'un balcó tirà al carrer un petard.

= Amb motiu de l'avenç de l'hora oficial a França el dissapte fou avançada una hora la sortida de Mdarid del sudexpres i del ràpid de Paris.

Raimel

El millor extracte integral de raim fresc. Exquisit reconstituent natural propi per a les criatures i persones d'estómac delicat.

Dipòsit: Farmàcia Cavallé Reus - Venda: en totes les Farmàcies i Droguerries.

= Ha quedat constituída la Junta directiva de l'Agrupació de Veïns propietaris de Vespella, havent-se elegit president don Francesc Porta Pi, molt volgut d'aquell veïnà i del districte.

= Han començat les obres de construcció del camí veinal de Nulles a Vall, i han acabat les de reparació de la carretera de Santa Coloma a la general de San Guim al límit de la província.

= Per a la pràctica d'inspecció ordinària en aquesta província han arribat de Saragossa els inspectors de Telégrafos D. Miquel Arregui i D. Juli Colom.

= Molt aviat es posarà a la venda l'obra menor de Lleó Tolstoi «El cant del Cigne», que reedita l'editorial «Collecció Nova». Es un volum que vindrà a completar les obres que en català es publiquen de l'escriptor de Isnaia-Poliana.

= Segons un telegrama del «Diario de Barcelona», l'objecte de la visita que el general Marinéz Anido féu al cap del Govern fou de queixarse-li de la forma com alguns diaris combaten la seva actuació com a ministre de la Dictadura.

= Per Primera Comunió, gran assortit de rellotges per noi, a 15 PTES. - Tallers Rovira.

= En vista de les nombroses queixes i reclamacions elevades al Govern de totes les províncies sobre les dificultats per a fer la rectificació del cens electoral la com està, s'assegura que s'ha desistit de la rectificació i se'n farà un de nou.

El Govern sembla que té aprovada ja la confecció d'aquest nou cens i l'acord es farà públic un d'aquests dies.

Urgueix vendre

Automòbil «Overland», 5 seients, a tota prova, patent pagada, per 700 pesetes.

Raó a n'aquesta impremta.

= Demà dimecres, a les 10 de la nit, al local del Reus Deportiu, Sant Saur, 2, l'advocat En Josep Andreu Abelló, donarà una conferència sobre el tema «Nocions de dret polític».

Venda de terrenys edificables

Urbanització de Salou S.A.
Raval Sta. Anna, 4, entressol

REUS

Plantes Aromàtiques "ALCOVER"

per a la preparació de licors similats a les més acreditades marques:

Tomàs Piñol, plaça de la Constitució, Francesc Roca, carrer de Monterols i Armengol Mariné, plaça de Prim. - Reus

Rosal, 37 (Herboristeria) BARCELONA

Gran Café-Restaurant de Paris

Cuina selecta

Selecció coberts des de a 5 ptes. en el Saló Restaurant. Coberts a 2'50. servits al Bar Paris.

Esmerat servei a la carta.

CAFE EXPRES exquisit: 55 cts. taça

CONCERTS

tots els dimarts i divendres a les 10 de la nit i dies festius al migdia

Oficina de Farmàcia : Centre d'Específics

= de =

Francisca Cavallé i Pi

Raval alt de Jesús, 40 - Telèfon núm. 9 A

Acurada preparació de fórmules magistrals amb productes de les més acreditades marques

Oxigen pur
Injectables

Extens assortit en Perfumeria de producció nacional i estrangera

Aigües Minerals

Ortopèdia
Herboristeria

Avisant per telèfon es reculliran i es els serviran encàrrec a domicili

Banc de Bilbao

Fundat en 1857

Capital social : Pessetes 100.000.000. Capital emés desemborsat (60 milions) i reserves (65 milions). Pessetes 125.000.000.

Direcció telegràfica : Bancobao : : Sucursals a Espanya i al'Estranger

Casa Central : BILBAO

Realitza totes les operacions de Banca i Borsa.—Dipòsit de valors.—Canvi estranger —Crèdits comercials i personals.—Compra-venda de valors.—Cobrament de cupods.—Descomptes Comercials.—Imposicions en Compte Corrent a la vista i a plaç.—Imposicions en Llibretes d'Estalvi, amb 3i mig per cent d'interès, etc., etc.

BANC DE BILBAO
Agencia de Reus

Koninklijke Nederlandshe Stomboot Maatschappij Amsterdam

Det Forenede Dampskibs Selskab Aktieselskab
Copenhague

Companyies de Navigació amb servei regular per a Holanda i Dinamarca, lliurant coneixements directes per a totes les poblacions d'Holanda, Bèlgica i Alemanya, i ports de Rhin, Escandinavia i Bàltic.

Agents a Tarragona : Fills de P. Ferrer Mary.

Banc de Catalunya

Rambla dels Estudis, 19 Barcelona

Telèfons A 561 - 562 — Apartat de Correus 588

Direcció telegràfica i telefònica : **Cataloniabanc**

Banca Valors Cupons Canvi Giros Borsa

Caixa d'estalvis. — Agència de Préstecs per al Banc Hipotecari d'Espanya. = o o = Agències en nombroses poblacions de Catalunya i de fora, i a Gràcia, Sans i Sant Andreu.

Sucursal a Madrid : Avinguda del Comte de Peñalver, 19

EL ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA
(Baillly-Baillière — Riera)

en su nueva edición ha sido aumentado a

4 TOMOS

(ediciónmente encuadrados con más 8.500 páginas en justo)

MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS
54 MAPAS EN COLORES
DE LAS PROVINCIAS Y POSESIONES DE ESPAÑA

Esta obra contiene los datos del Comercio, Industria y Profesionas de España y Posesiones y una extensa Sección Extranjera con datos de todos los países del Globo

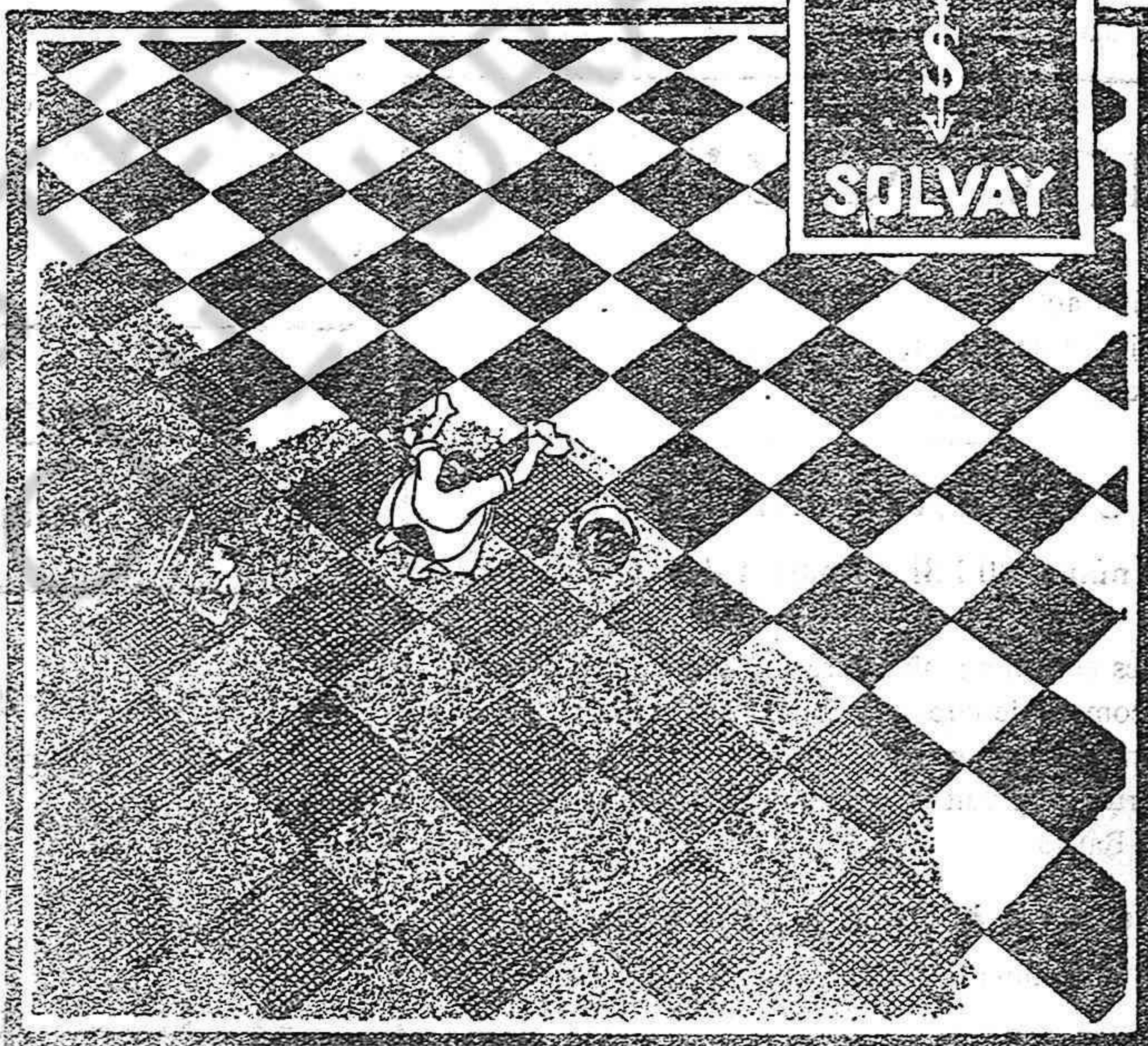
Precio de un ejemplar completo:
80 Ptas. franco de portes en toda España

ANUNCIAR EN EL ANUARIO
ES DAR CON LA EFICACIA DE LA
PUBLIICIDAD

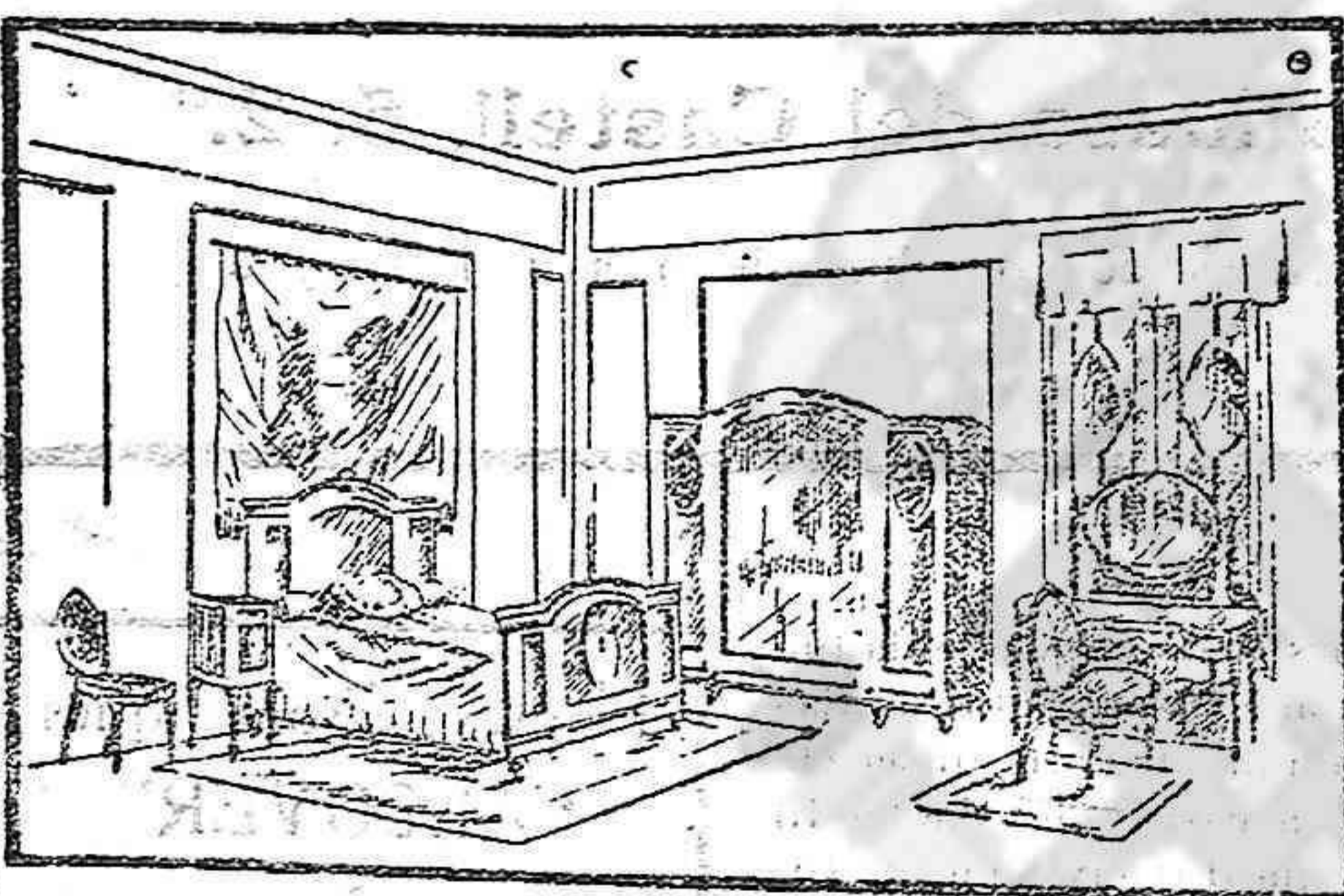
Annarios Baillly-Baillière y Riera Reunidos, S. L.
Enrique Granados, 26 y 28 BARCELONA

Un suelo

absolutamente limpio sin
esfuerzo ni gastos crecidos

fregándolo con Sosa Solvay. Se emplea para toda clase de limpieza. De venta en droguerías y tiendas de ultramarinos.
Exíjase la sosa empaquetada, con la marca de fábrica.

No ho dubtit! Per a comprar MOBLES

Magatzems "EL SOL"

ES LA CASA QUE LI CONVÉ

GARANTÍA DE CALITAT. - PREUS BARATÍSSIMS

Vegi l'assortit. Consulti e's preus. Si li interessa, consulti les condicions de Venda a Plaços. Són les més aventajoses del mercat.

Raval Santa Anna, 23 al 27 REUS

Mac-Andrews & Co. Limited TARRAGONA

Línia de vapors nous i ràpids per a càrrega, passatgers, des de tots els ports d'Espanya a Londres, Liverpool i demés ports d'Anglaterra, Holanda i Alemanya

Per a Amberes vapor LYS, dia 15 d'Abril.

Per a Londres vapor LYS, dia 15 d'Abril.

Per a Hamburg vapor CASTELAR, dia 18 d'Abril.

Per a Liverpool vapor COLON, dia 16 d'Abril.

Per a Hull vapor dia d'Abril.

NOTA: Aquesta Companyia disposa de cobers propis als molls per a efectuar la descàrrega dels vapors sens demora.

Agents de The Royal Mail Steam Navigation C.ª Ltd. i demés Companyias, amb servei regular de vapors des del Nord i Est d'Espanya i Portugal a tots els països d'Amèrica del Sur, per a càrrega i pasatgers.

Segurs Agents de The British & Foreign Maridè Insurance C.ª Ltd. Segurs Marítims.—Agent de Royal Insurance C.ª Ltd. Segurs contra incendis.

Lloyd's Agents

Amb **BRILLOGENO** aconseguirà vosté que el seu calçat, moneder i demés articles de cuir, siguin del color que més li plagui i quedin com nous.

L'únic producte que tenyeix els cuiros en tota mena de colors, deixant-los com nous flamants.

De vendá a les Sabateries, Novetats i Droguerries.

SALOU. - Nou Balmari

Obert de 9 del matí a 6 de la tarda.

Bany amb caseta individual, 50 céntims.

Servei de café, cerveça i gasoses.

MAGATZEM

Gran i espaiós per a llogar amb molta llum i ventilació.

Mides: Llarg 30 metres, ample 6 i alt 5 metres.—Preu módic.

Raó a n'aquesta impremta.

Cedassos i cribes. Arreglo i colocació de teles metàliques i espino

A. JOSÉ CARLES

Barreres, 30 - REUS

Disponible